

Sygn. akt: I C 550/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Staszowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	PSR Rafał Skrzypiec
Protokolant:	st. sekr. sąd. Renata Chmielowiec

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2017 r. w Staszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 6.657,53 zł (sześć tysięcy sześćset pięćdziesiąt siedem złotych 53/100) wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia 22 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 1.125,00 zł (jeden tysiąc sto dwadzieścia pięć złotych 00/100) tytułem kosztów procesu;

IV. nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego w punkcie I od powoda (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Staszowie) kwotę 357,10 zł (trzysta pięćdziesiąt siedem złotych 10/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych,

V. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Staszowie) kwotę 436,45 zł (czteryście trzydzieści sześć złotych 45/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 550/15

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Staszowie z dnia 10.01.2017r.

W dniu 26 października 2015 r. (...) SA we W. przeciwko (...) SA w W. pozew o zapłatę kwoty 12.107,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 czerwca 2015r. do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów przedmiotowego procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, iż W. Ś. jest właścicielem nieruchomości rolnej położonej w (...) i zawarł z pozwanym umowę obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Suma ubezpieczenia z tytułu zdarzeń losowych została określona łącznie na kwotę 336.700,00 zł, a w tym: budynek mieszkalny na kwotę 242.800,00 zł; budynek gospodarczy na kwotę 60.600,00 zł; drugi budynek mieszkalny na kwotę 33.300,00 zł.

W dniu 20.05.2015r. w miejscu zamieszkania W. Ś. doszło do wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego – wichury, która doprowadziła do uszkodzenia dachów.

Powodowie niezwłocznie zgłosili szkodę ubezpieczycielowi, który wypłacił łącznie kwotę 15.863,40 zł z tytułu szkody. Pozwany pomimo dodatkowych wezwań odmówił weryfikacji żądania. Powód kwestionując decyzję pozwanego skierował do ubezpieczyciela dalsze wezwanie do zapłaty po przedstawieniu kosztorysu sporządzonego przez niezależnego rzeczoznawcę. Ostatecznie pozwany wypłacił na rzecz W. Ś. kwotę 19.230,33 zł.

W dacie 24.09.2015r. W. Ś. umową przelewu wierzytelności przelał na rzecz powoda wszelkie roszczenia przeciwko pozwanemu, a wynikające z polisy (...), co stanowi legitymację czynną powoda.

Pozwany odmówił wypłaty pozostałej części odszkodowania, uznając żądanie powoda za bezpodstawne.

Powód dochodzi kwoty 11.000,00 zł tytułem dopłaty do odszkodowania oraz kwoty 1107,00 zł tytułem poniesionych kosztów opinii prywatnej - kosztorysu.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, iż wypłacone przez niego odszkodowanie zostało ustalone we właściwej wysokości i zaspokoilo roszczenia powoda w jakim roszczenia te były usprawiedliwione. Pozwany zakwestionował kosztorys przedłożony przez powoda wskazując, m.in. iż rozmiar szkód został przesadzony, a zakres robót jest zbyt szeroki.

Stanowisko stron do daty zamknięcia przewodu sądowego nie uległo zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W. Ś. jest właścicielem nieruchomości rolnej położonej w (...), a strony zawarły umowę obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Suma ubezpieczenia z tytułu zdarzeń losowych została określona łącznie na kwotę 336.700,00 zł, a w tym: budynek mieszkalny na kwotę 242.800,00 zł; budynek gospodarczy na kwotę 60600,00 zł; drugi budynek mieszkalny na kwotę 33.300,00 zł.

Rodzaj sumy ubezpieczenia ustalono jako „rzeczywista” tj. wartość nową pomniejszoną o stopień zużycia: 29 % co pierwszego budynku mieszkalnego/ okoliczności bezsporne/

W dniu 20.05.2015r. w miejscu zamieszkania powodów doszło do wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego – wichury. Doszło do zerwania dachu na budynku mieszkaniowym.

Powodowie niezwłocznie zgłosili szkodę ubezpieczycielowi, który wypłacił łącznie kwotę 15.863,40 zł z tytułu szkody. Pozwany pomimo dodatkowych wezwań odmówił weryfikacji żądania. Powód kwestionując decyzję pozwanego skierował do ubezpieczyciela dalsze wezwanie do zapłaty po przedstawieniu kosztorysu sporządzonego przez niezależnego rzeczoznawcę. Ostatecznie pozwany wypłacił na rzecz W. Ś. kwotę 19.230,33 zł.

W dacie 24.09.2015r. W. Ś. przelał na rzecz powoda wszelkie roszczenia przeciwko pozwanemu, a wynikające z polisy (...)/, co stanowi legitymację czynną powoda.

Okoliczności bezsporne

Strona powodowa sporządziła opinię prywatną wskazując wysokość szkody, za którą zapłaciła kwotę 1107 zł .

Dowód: faktura Vat(k.76)

Sąd mając na uwadze stanowiska stron dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości mgr inż. S. B.. Biegły ustalił na podstawie akt sprawy i danych uzyskanych w trakcie przeprowadzonych oględzin rozmiar szkody oraz jej wysokość.

Biegły wskazał, że wartość całościową szkody przy uwzględnieniu wartości rzeczywistej wynosi 42.692,37 zł według wartości wg zużycia budynków z polisy ubezpieczenia wynosi 24.780,86 zł.

Dowód: dowody znajdujące się w aktach szkodowych ubezpieczyciela, opinia pisemna i ustna biegłego sądowego S. B. (k.114-126, k. 164, k. 173)

Należy zaznaczyć, iż pomiędzy stronami bezsporna jest odpowiedzialność pozwanego na szkodę określoną w pozwie na podstawie zawartej między stronami umowy ubezpieczenia. Spór w istocie dotyczył tylko i wyłącznie wartości ustalonej szkody. Sąd w tym zakresie uznał za wiarygodną opinie biegłego S. B. w całości, albowiem była ona sporządzona po przeprowadzeniu własnych oględzin na nieruchomości.

W ocenie Sądu mając na uwadze stanowisko powoda i przeprowadzone przez biegłego wyliczenia za miarodajna należało w tym wypadku uznać opinię uzupełniającą Należy zaznaczyć, iż poza w/w zastrzeżeniem biegły wyliczył szkodę zgodnie z treścią z art. 68 ust.1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w wariantach wskazanych przez strony. W związku z powyższym Sąd w w/w zakresie uznał opinię biegłego S. B. za miarodajną i wiarygodną. Biegły na podstawie dokumentacji przygotowanej przez pozwanego w trakcie postępowania likwidacyjnego ustalił zakres i wysokość szkody.

Sąd zważył co następuje.

Powództwo jest częściowo zasadne.

W niniejszej sprawie bezsporny był zarówno fakt zawarcia umowy ubezpieczenia jak i wystąpienia wichury – wypadku ubezpieczeniowego stanowiącego podstawę odpowiedzialności pozwanego, jak również umowa cesji zawarta pomiędzy właścicielem nieruchomości, a stroną powodową.

Sąd poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o dokumenty oraz opinię biegłego, który jednoznacznie wyjaśnił kwestie pozyskania złomu oraz drewna opłowego. Główny spór dotyczył kwestii uwzględnienia stopnia zużycia budynków. Strony ostatecznie nie kwestionowały wyliczeń biegłego sporządzonych we wskazanych przez siebie wariantach.

Należy zaznaczyć, iż w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela, którą ustalają strony oddzielnie dla każdego budynku. Ustawa określa w sposób ramowy wysokość sumy ubezpieczenia wskazując, że może to być wartość budowli w stanie nowym w dniu zawarcia umowy pomniejszona o stopień zużycia budynku. Art. 70 ust. 4 ustawy ubezpieczeniowej upoważnia ubezpieczyciela do ustalenia norm zużycia budynków rolniczych stosownie do przepisów prawa budowlanego. Wysokość szkody ustalana jest zgodnie z art. 68 ustawy z uwzględnieniem art. 69 na podstawie cenników stosowanych przez zakład ubezpieczeń. Ustalenie wysokości szkody na podstawie cenników następuje w przypadku nie podejmowania odbudowy, naprawy lub remontu budynków, bądź na podstawie kosztorysu wystawionego przez podmiot dokonujący przywrócenia do stanu poprzedniego odzwierciedlającego koszty z tym związane – zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych i przy uwzględnieniu wymiarów budowli, materiałów i wyposażenia. Suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu zawartej umowy nie może być wyższa od poniesionej szkody i nie większa od sumy ubezpieczenia.

Z treści art. 805§1 KC wynika obowiązek zakładu ubezpieczeń zapłaty ubezpieczającemu odszkodowania za szkodą powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, gdy ubezpieczający wykaże, że zaistniał wypadek przewidziany

umową ubezpieczenia, powstała szkoda w wykazanej przez niego wysokości oraz istnienie związku przyczynowego pomiędzy tymi zdarzeniami. Zdaniem Sądu postępowanie dowodowe wykazało, że powód poniósł szkodę w zakresie przewyższającym wypłacone przez pozwanego odszkodowanie.

Art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z dnia 16 lipca 2003 r.) stanowi, iż z tytułu ubezpieczenia budynków rolniczych przysługuje odszkodowanie za szkody powstałe w budynkach na skutek zdarzeń losowych w postaci: ognia, huraganu, powodzi, podtopienia, deszczu nawalnego, gradu, opadów śniegu, uderzenia pioruna, eksplozji, obsunięcia się ziemi, tąpnięcia, lawiny lub upadku statku powietrznego.

Należy jednakże zwrócić uwagę na treść uzasadniania do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 18.11.2015r. w sprawie III CZP 71/15 OSNC 2016/11/128, LEX nr 1855145, www.sn.pl, Biul.SN 2015/11/8, KSAG 2016/2/124, której wnioski są akceptowane przez tutejszy Sąd jak i Sąd Okręgowy w Kielcach (patrz wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach w sprawie II Ca 1662/15 z dnia 21.03.2016r.), iż przy ustalaniu, czy przepisy ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych rzeczywiście nie regulują ustalania rozmiaru szkody, nie można pominąć art. 68 ust. 4. Podzielając uwagi krytyczne wypowiedziane w literaturze odnoszące się do niestarannej legislacji całości uregulowania ujętego w art. 68-70 u.u.o., trzeba jednak dostrzec, że wymieniony przepis dotyczy ustalenia wysokości szkody. Stanowi, że zakład ubezpieczeń nie uwzględnia stopnia zużycia budynku tylko przy szkodach drobnych, których wartość nie przekracza równowartości 100 euro. **Usytuowanie przepisu jako ostatniej jednostki redakcyjnej w regulacji dotyczącej ustalania szkody wskazuje, że odnosi się do tego właśnie zagadnienia (art. 68 ust. 1 pkt 1 i 2).** Wyłączenie obowiązku uwzględniania stopnia zużycia budynku tylko przy szkodach drobnych, których wartość nie przekracza równowartości złotych 100 euro, oznacza, **że przy szkodach przekraczających tę wartość istnieje obowiązek uwzględniania stopnia zużycia budynku, co pozostaje w zgodzie z ogólnymi zasadami ustalania szkody i odszkodowania obowiązującymi na gruncie prawa cywilnego. Uwzględnienie więc stopnia zużycia budynku na etapie ustalania rozmiaru szkody pozwala na ustalenie rozmiaru doznanego uszczerbku zgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy.**

W myśl art. 13 ust. 3 u.u.o., w obowiązkowych ubezpieczeniach mienia odszkodowanie wypłaca się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak od sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie. Nie budzi wątpliwości, że odszkodowanie ma odpowiadać wysokości szkody, zatem odszkodowanie przewyższające wysokość szkody prowadzi do bezpodstawnego wzbogacenia. Jednocześnie jednak odszkodowanie to nie może być wyższe od sumy ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia, najbardziej charakterystyczne ograniczenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej świadczonej przez zakład ubezpieczeń, wyraża się kwotą pieniężną, która stanowi górną granicę świadczenia zakładu ubezpieczeń w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, a więc i górną granicę wysokości odszkodowania (art. 824 § 1 k.c. i art. 13 ust. 3 u.u.o.); stanowi też podstawę do obliczenia składki ubezpieczeniowej. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać rzeczywistej wartości przedmiotu ubezpieczenia, a wartość tego przedmiotu poczytuje się za wartość ubezpieczeniową. Zasadę tę wyraża art. 70 ust. 1 pkt 1 u.u.o., stanowiąc, że sumę ubezpieczenia ubezpieczający ustala z zakładem ubezpieczeń odrębnie dla każdego budynku i może ona odpowiadać wartości rzeczywistej tego budynku, przez którą rozumie się wartość w stanie nowym w dniu zawarcia umowy, pomniejszoną o stopień zużycia budynku. W okolicznościach sprawy w taki właśnie sposób ustalono sumę ubezpieczenia. Wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego zależy zatem od wartości ubezpieczeniowej i sumy ubezpieczenia, tj. określonej w umowie ubezpieczenia kwoty, na którą ubezpieczono mienie. W okolicznościach sprawy suma ubezpieczenia wyrażała rzeczywistą wartość budynku, ubezpieczający zatem przy całkowitym zniszczeniu budynku uzyskalby odszkodowanie odpowiadające utraconej wartości.

Przyjęta w art. 361 § 2 k.c. teoria różnicowa (metoda dyferencyjna) ujmuje szkodę jako różnicę pomiędzy obecnym stanem majątkowym poszkodowanego a stanem, który by istniał, gdyby nie zdarzenie szkodzące; porównanie obu stanów pozwala na ustalenie różnicy w dobrach poszkodowanego określanej mianem szkody. Wobec stwierdzenia, że przy ubezpieczeniu chodzi o lokalizację szkody w ubezpieczonym przedmiocie, istotne staje się wskazanie, iż szkodą jest różnica pomiędzy stanem tego przedmiotu przed i po zdarzeniu rodzącym odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń; tę różnicę ma wyrównać odszkodowanie ubezpieczeniowe. Jeżeli zatem przedmiotem ubezpieczenia był

budynek zużyty w 51% (w niniejszej sprawie), a na skutek zdarzenia losowego, które uzasadnia odpowiedzialność ubezpieczyciela, stan budynku pogorszył się, to ustalając wysokość szkody nie można pominąć faktu, że przez wypadkiem budynek był już zużyty w oznaczonym stopniu. Pominięcie tego oznaczałoby naruszenie reguł obowiązujących przy ustalaniu wysokości szkody. Biorąc pod uwagę, że odszkodowanie ubezpieczeniowe nie może przewyższać szkody rzeczywistej wyrządzonej w ubezpieczonym mieniu, inne ustalenie rozmiaru szkody prowadziłoby do bezpodstawnego wzbogacenia.

W związku z powyższym należało w niniejszej sprawie pomniejszyć ustalone koszty remontu o wskaźnik zużycia budynku wskazany w polisie. W sprawie niniejszej suma ubezpieczenia ustalona została wg rzeczywistej wartości budynków, a więc wartości nowej z dnia zawarcia umowy pomniejszonej o stopień zużycia.

Mając na uwadze, że pozwany nie kwestionował faktu, że nieruchomości powoda ucierpiała na skutek wichury, kwestionował tylko zakres odpowiedzialności odszkodowawczej, Sąd wysokość należnego powodowi odszkodowania przyjął w oparciu o opinię uzupełniającą, który wyliczył tak ustaloną szkodę na kwotę 24.780,86 zł. (kwota tą uwzględnia także stopień zużycia budynku od dnia zawarcia umowy do dnia powstania szkody) Od tej kwoty należało odliczyć kwotę wypłaconą przez pozwanego tytułem odszkodowania tj. 19.230,33 zł. ***co daje kwotę 5.550,53 zł.*** .

Jednocześnie Sąd uwzględnił żądanie główne kosztów opinii prywatnej w postępowaniu przedsądowym w całości w kwocie 1.107,00. zł.

Koszty poniesione przez poszkodowanego tytułem sporządzenia prywatnej opinii są zasadne w sytuacji, gdy pozwane towarzystwo odmawia zaspokojenia roszczenia poszkodowanego, który decyduje się następnie w celu obrony swoich uzasadnionych interesów na wykonanie prywatnej opinii. Taka też sytuacja miała miejsce w przedmiotowej sprawie. Pozwany przyjął wartość szkody, z którą nie zgodził się powód. W takim stanie rzeczy zdecydował się on skorzystać z prywatnej opinii, która nie potwierdziła stanowiska pozwanego. Opinia biegłego sądowego potwierdziła stanowisko powoda. Tym samym taka sytuacja procesowa pozwala uznać, iż poniesione koszty na prywatną opinię były potrzebne. W ocenie Sądu koszty prywatnej opinii sporządzonej na zlecenie powoda było obiektywnie uzasadnione i konieczne.

Powód, bowiem nie posiadał fachowej wiedzy, aby zweryfikować poprawność przedstawionej kalkulacji i wyliczonego odszkodowania przez ubezpieczyciela.

Suma tych kwot daje w sumie kwotę roszczenia uwzględnioną w pkt I wyroku tj. 6.657,53 zł. W pozostałym zakresie powództwo na podstawie w/w okoliczności podlegało oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze a także na podstawie powołanych przepisów i przepisu art. 13 ust 3 w/w ustawy i art. 361§2 kc Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Co do odsetek Sąd zasądził je od dnia 22 czerwca 2015r. albowiem powód zgłosił szkodę w dniu 20 maja 2015r. a termin na spełnienie świadczenia przez ubezpieczyciela wynosi 30 dni /art. 817§1 kc/

Mając zatem powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 98 § 1 kpc i 99 kpc i 100 kpc przyjmując iż powód wygrał sprawę w 55%.

Przy uwzględnieniu kosztów sądowych Sąd uwzględnił uiszczoną opłatę sądową, kwotę 2417,00 zł tytułem kosztów procesu w tym kwotę 2400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (§ 6 ust. 5 rozp. MS z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackich oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu. (Dz. U. z dnia 3 października 2002 r. – z uwagi na datę złożenia pozwu) oraz koszty opłaty skarbowej oraz uiszczone zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.

Sąd w związku z wynikiem postępowania w III i IV punkcie wyroku na podstawie przepisu art. 108 kpc i art. 98 par 1 kpc obciążył i nakazał ściągnąć od stron tytułem brakującej części wynagrodzenia dla biegłego sądowego przy czym

na podstawie przepisu art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych kwotę należną na rzecz powoda ta nakazał ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz powoda w pkt I wyroku.

Sędzia

ZARZĄDZENIE

- odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.

Sędzia